

УДК 025.343.3:06.02:378.661(477.74-21)''2006/2016''

О. О. Романюк,

завідувач довідково-бібліографічного відділу
бібліотеки Одеського Національного медичного університету,
пров. Валіховський, 3, 65082, м. Одеса, Україна,
тел.: 728 50 49
e-mail: lib_bib@odmu.edu.ua

**УЧАСТЬ БІБЛІОТЕКИ ОНМЕДУ В МІЖРЕГІОНАЛЬНІЙ
КОРПОРАЦІЇ МЕДИЧНИХ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ:
10-РІЧНИЙ ДОСВІД**

*«Володієш інформацією – володієш світом»
У. Черчіль*

В повідомленні подаються матеріали щодо участі бібліотеки ОНМедУ в міжрегіональній корпорації медичних бібліотек України. Аналізується 10-річний досвід роботи та переваги участі в таких об'єднаннях. За минулий рік з-понад 600 назв журналів, які були заявлені корпорацією для опрацювання – 17 назв журналів проіндексували співробітники бібліотеки ОНМедУ. Загальна кількість проіндексованих та експортованих статей склала 2348. Імпортовано до е-каталогу бібліотеки ОНМедУ близько 26 000 статей.
Задача: Ознайомити з досвідом роботи бібліотеки ОНМедУ в корпорації медичних бібліотек України
Мета: Показати переваги участі вузівських бібліотек у корпоративній роботі

Ключові слова: бібліотека ОНМедУ, корпоративне об'єднання медичних бібліотек, ІРБІС, MeSH, предметизація, е-каталог, обмін досвідом

Нам з вами пощастило жити в епоху інформаційної революції та розквіту технологій. Інформація стала більш доступною, публічною; користувач має змогу знайомитися та знаходити її не виходячи з власного будинку або навпаки активно подорожуючи. З іншого боку інформаційний шквал такий потужний, що іноді в ньому важко орієнтуватися, і тому в сучасних реаліях бібліотека, як інформаційний центр, має стати для користувачів «лоцманом», який вказує найкоротший шлях.

Одним із ресурсів бібліотеки, що дає можливість задовольнити сучасні інформаційні потреби користувача виступає електронний каталог.

Навіщо ж тоді потрібне корпоративне об'єднання бібліотек, коли існують е-каталоги, наукометричні бази, Internet тощо? Річ в тому, що жодна бібліотека не в змозі забезпечити повне розкриття своїх фондів. Участь у корпорації надає можливості для розкриття фондів та інформування користувача стосовно тих матеріалів, яких не має в бібліотеці. Особливо це актуально для розкриття журнальних фондів.

В 2006 р. бібліотека ОНМедУ вступила до корпорації з чотирма медичними бібліотеками України: Вінницького медичного університету та обласними бібліотеками Вінниці, Житомира та Рівного. Згодом до корпорації долучилися Чернігівська і Дніпропетровська медичні обласні бібліотеки.

Корпоративне об'єднання стало можливим завдяки тому, що всі учасники проекту працювали на єдиній платформі – автоматизованій бібліотечно-інформаційній системі ІРБІС-32. Сумісна діяльність бібліотек здійснювалась згідно з договором між всіма учасниками корпорації без будь-яких фінансових зобов'язань сторін. У рамках договірних зобов'язань, кожна з бібліотек-учасниць мала своєчасно надавати проіндексовані статті з журналів медичної тематики та суміжних наук.

Предметизація журнальних статей здійснювалась за допомогою Анотованого алфавітного переліку медичних предметних рубрик – російської версії тезаурусу MeSH (Medical Subject Headings) Національної медичної бібліотеки США версії 2000 р. MeSH використовують у багатьох країнах світу, а також у базах даних Medline і Pubmed як ресурс медичних рубрик, який, з одного боку, є засобом індексування документів, а з іншого – пошуковим інструментом для користувачів. Алфавітний перелік термінів представлений предметними рубриками або дескрипторами і підрубриками або модифікаторами. Дескриптори є найменуванням органів і систем організму людини або тварини, хвороби, лікарських препаратів, лікувально-профілактичних установ, професій тощо. Кожна рубрика має специфічний індекс, який складається з літер і цифр, які в свою чергу, позначають перелік підрубрик, які можуть бути застосовані до певної рубрики. Модифікатори приєднуються до дескрипторів, і таким чином формуються групи документів, що присвячені певному аспекту даної рубрики. Дескриптори також мають посилання на інші терміни – синоніми даних рубрик.

Кожна бібліотека мала на свій розсуд формувати склад фахівців – предметизаторів. У нашій бібліотеці індексацією статей займається довідково-бібліографічний відділ. Як це працювало на практиці... Співробітники бібліотеки Вінницького медичного університету збирали відомості щодо підписки кожної бібліотеки-учасниці, робили аналітику та надсилали через e-mail зведений перелік журналів, що містив відомості щодо журналів, які бібліотека імпортуватиме за рік, а також щодо журналів, які мала індексувати кожна з бібліотек і перелік тих бібліотек, які замовляли ці журнали. Проіндексовані статті зі змістом журналів копіювалися у бази даних для кожної з бібліотек-учасниць та розсилалися через електронну скриньку. Усі спірні питання вирішувалися за допомогою електронного листування або в телефонному режимі.

Всього в 2011 р. наша бібліотека запредметизувала і експортувала статті із 29, а імпортувала – із 130 назв журналів. Таким чином, в електронний каталог надходили проіндексовані статті з журналів, які передплатила бібліотека.

Для модернізації АБІС була оновлена версія ІРБІС і наша бібліотека разом з іншими членами корпорації перейшла на 64-версію цього програмного продукту, однією з переваг якої були вбудовані рубрики MeSH. Із введенням нової

модифікації ІРБІСу, обмін документами був спрощений – проходив через файлообмінник DROB BOX. Усі бібліотеки «заливали» на хмаринку свої проіндексовані статті і забирали ті, що хотіли до своїх е-каталогів.

Наприкінці 2015 р. Національна наукова медична бібліотека запропонувала об'єднати зусилля медичних бібліотек України. Звичайно ми приєдналися до цього проекту, підписали нову корпоративну угоду і сьогодні входимо до корпорації медичних бібліотек України, учасниками якої є 24 бібліотеки.

ННМБ формує зведений електронний каталог періодичних видань медичних бібліотек України.

За минулий рік з-понад 600 назв журналів, які були заявлені корпорацією для опрацювання – 17 назв журналів розписав та проіндексував довідково-бібліографічний відділ нашої бібліотеки. Загальна кількість проіндексованих та експортованих статей склала 2348 із 161 номеру журналів. Імпортовано до е-каталогу бібліотеки ОНМедУ близько 26 000 статей.

Таким чином участь у корпоративних проектах має цілу низку переваг:

- залучення додаткових ресурсів для якісного обслуговування та оперативного інформування користувачів в режимі 24*7;
- можливість економити час і людські ресурси;
- більш повне розкриття фонду бібліотеки і наповнення електронного каталогу;
- формування і зміцнення зв'язків з іншими профільними бібліотеками.

Надійшла 11.07.2017 р.

О. А. Романюк,

заведующая справочно-библиографическим отделом
библиотеки Одесского Национального медицинского университета,
пер. Валиховский, 3, 65082, г. Одесса, Украина,
тел.: 728 50 49
e-mail: lib_bib@odmu.edu.ua

УЧАСТИЕ БИБЛИОТЕКИ ОНМЕДУ В МЕЖРЕГИОНАЛЬНОЙ КОРПОРАЦИИ МЕДИЦИНСКИХ БИБЛИОТЕК УКРАИНЫ: 10-ЛЕТНИЙ ОПЫТ

В сообщении представлены материалы об участии библиотеки ОНМедУ в межрегиональной корпорации медицинских библиотек Украины. Анализируется 10-летний опыт работы и преимущества участия в таких объединениях. За 2016 год из 600 наименований журналов, заявленных корпорацией для обработки, 17 названий журналов проиндексировали сотрудники библиотеки ОНМедУ. Общее количество проиндексированных и экспортированных статей составило 2348. Импортировано в электронный каталог библиотеки ОНМедУ около 26000 статей.

Ключевые слова: библиотека ОНМедУ, корпорация медицинских библиотек, ИРБИС, MeSH, предметизация, электронный каталог

O. O. Romaniuk,

Chief of the bibliographical department of
The library Odessa State Medical University
3, Valikhovsky Lane, Odessa, 65082, Ukraine,
tel.: 728 50 49
e-mail: lib_bib@odmu.edu.ua

**PARTICIPATION OF ODESSA NATIONAL MEDICAL
UNIVERSITY'S LIBRARY IN INTERREGIONAL CORPORATION
OF MEDICAL LIBRARIES OF UKRAINE: TEN YEAR
EXPERIENCE**

Summary

Information about participation of Odessa National Medical University's library in Interregional corporation of medical libraries of Ukraine is represented in the report. There are an analyzing of ten year work experience and benefits of participation in such associations in this report. Members of the corporation processed 600 titles of magazines in 2016. Employees of Odessa National Medical University's library indexed 17 titles of these magazines. Total number of indexed and exported articles is 2348. About 26000 articles were imported into e-catalog of Odessa National Medical University's library.

Key-words: Odessa National Medical University's library, corporation of medical libraries, IRBIS, MeSH, subject indexing, e-catalog